

Het kan wél

Verkiezingsprogramma 2026-2030

D66

vijfheerenlanden

**Samen
bouwen aan
een gemeente
waar iedereen
meedoet.**

Voorwoord

Na de vorige verkiezingen, waarin we wederom 3 zetels behaalden, zijn we vol enthousiasme aan de slag gegaan om verder te werken aan een mooiere, fijnere, duurzamere en groenere gemeente. Ditmaal vanuit de oppositie. Vanuit onze controlerende taak hebben we ons fors ingezet op goede en juiste raadsvoorstellen en een goed bestuur. Hoewel het niet altijd leuk was, bleek dit wel noodzakelijk. En na een jaar is er een verbeterproces voor raadsvoorstellen opgestart. Een mooi succes wat D66 op haar naam mag schrijven. Dit was ook voor de fractie een waardevol proces om te zien, te ervaren en daarmee te ontdekken en te leren hoe en wat wij verstaan onder goed bestuur en wat wij daarvoor nodig achten. Dit heeft ons als fractie gevormd en de waardevolle lessen nemen we mee naar de aankomende raadsperiode.

Naast de bestuurlijke kant hebben we in de oppositie als D66 toch veel kunnen bereiken. Zo hebben we op het thema duurzaamheid kunnen realiseren dat er een **bomenfonds** is gekomen en hebben we het beleid openbare verlichting aangescherpt waardoor er minder lichtvervuiling ontstaat en minder energie gebruikt wordt. Ook heeft de gemeente de keuze gemaakt voor meer opwek van duurzame energie door wind. Op het gebied van onderwijs hebben we het proces van **kinderopvang op water** in Hoef en Haag kunnen initiëren. Onze motie over **veiligheid voor vrouwen** van Pascal van Hemert heeft unanieme steun gekregen en Cees Vis heeft zich succesvol ingezet voor meer aandacht en **integraal beleid voor dierenwelzijn**. Hierbij is zijn motie om aan te sluiten bij Diervizier het meest concreet. Deze kleine greep uit de resultaten laat zien dat we als fractie met inhoudelijk en constructieve politiek veel hebben kunnen bereiken. De “het kan wel” mentaliteit heeft ervoor gezorgd dat we met oplossingen voor problemen zijn gekomen waar anderen deze niet zagen.

Het verkiezingsprogramma 2026-2030 is met dezelfde inhoudelijke, constructieve en “het kan wel” mentaliteit geschreven. We spelen in op de problemen van nu maar bieden ook oplossingen voor de zorgen en problemen van de toekomst. Kortom een verkiezingsprogramma waarmee we verder kunnen werken een mooier, fijner, duurzamer en groener Vijfheerenlanden.

Jaap Breur

Fractievoorzitter D66 Vijfheerenlanden

Brede welvaart als kompas

D66 Vijfheerenlanden gelooft in een samenleving waar we succes niet alleen afmeten aan economische groei, maar aan de kwaliteit van leven van al onze inwoners. Brede welvaart is ons kompas: investeren in mensen, gezondheid, onderwijs, veiligheid, sociale cohesie, een schone leefomgeving en cultuur. Een sterke economie vinden we belangrijk, maar dat mag niet ten koste gaan van mens, dier, natuur of toekomstige generaties.

In dit programma staan concrete plannen om Vijfheerenlanden toekomstbestendiger, duurzamer en socialer te maken. D66 Vijfheerenlanden kiest voor:

- Gezonde leefomgeving (klimaat, natuur, water, luchtkwaliteit).
- Gelijke kansen (onderwijs, wonen, werk, zorg).
- Sterke sociale verbinding (participatie, cultuur, veiligheid).
- Weerbare economie (duurzaam, innovatief, lokaal).

Inhoudsopgave

1. Duurzaamheid & klimaat: een gezonde leefomgeving voor iedereen	7
1.1. Visie	8
1.2. Brede welvaart	8
1.3. Dit hebben we bereikt	8
1.4. Concrete plannen	8
2. Landbouw & voedsel: naar een natuur inclusieve toekomst	10
2.1. Visie	11
2.2. Brede welvaart	11
2.3. Dit hebben we bereikt	11
2.4. Concrete plannen	11
3. Wonen & leefbaarheid: een thuis voor iedereen	13
3.1. Visie	14
3.2. Brede welvaart	14
3.3. Dit hebben we bereikt	14
3.4. Concrete plannen	14
4. Mobiliteit & bereikbaarheid: veilig, duurzaam & toegankelijk	16
1.1. Visie	17
1.2. Brede welvaart	17
1.3. Dit hebben we bereikt	17
1.4. Concrete plannen	17
5. Onderwijs & levenslang leren: kansen voor iedereen	19
1.1. Visie	20
1.2. Brede welvaart	20
1.3. Dit hebben we bereikt	20
1.4. Concrete plannen	20

6. Economie & toerisme: lokaal, duurzaam en innovatief	21
1.1. Visie	22
1.2. Brede welvaart	22
1.3. Dit hebben we bereikt	22
1.4. Concrete plannen	22
7. Veiligheid & sociale cohesie: een veilige en hechte gemeenschap	24
1.1. Visie	25
1.2. Brede welvaart	25
1.3. Dit hebben we bereikt	25
1.4. Concrete plannen	25
8. Zorg & welzijn: dichtbij, toegankelijk en preventief	27
1.1. Visie	28
1.2. Brede welvaart	28
1.3. Dit hebben we bereikt	28
1.4. Concrete plannen	28
9. Cultuur & identiteit: verbinden, inspireren en behouden	30
1.1. Visie	31
1.2. Brede welvaart	31
1.3. Al bereikt	31
1.4. Concrete plannen	31
10. Bestuur & financiën: transparant, efficiënt en participatief	32
1.1. Visie	33
1.2. Brede welvaart	33
1.3. Dit hebben we bereikt	33
1.4. Concrete plannen	33

Hoofdstuk 1

Duurzaamheid & klimaat: een gezonde leefomgeving voor iedereen

Visie

Het klimaat verandert, de biodiversiteit neemt af, en onze leefomgeving staat onder druk. D66 Vijfheerenlanden wil dat de gemeente koploper wordt in duurzaamheid, met oog voor natuur, water, energie en circulariteit. We kiezen voor een toekomstbestendige gemeente waar inwoners, bedrijven en natuur in balans samenleven. We geloven dat meer natuur en groen goed voor ons is en bovendien kan helpen bij de aanpassing aan het veranderende klimaat.

Brede welvaart

Een schone leefomgeving draagt bij aan gezondheid, welzijn en economische kansen. Door te investeren in groen, water en duurzame energie creëren we een aantrekkelijke woon- en werkomgeving. Dat is niet alleen goed voor onze huidige inwoners en bedrijven, maar trekt ook nieuwe bedrijven en inwoners aan.

Dit hebben we bereikt

Dankzij D66 Vijfheerenlanden is het in sommige gevallen mogelijk om zonnepanelen op de grond te plaatsen. De pilot Zon boven Fruit in Schoonrewoerd, zonnepanelen op de afrit aan de Lingedijk in Kedichem en het plaatsen van zonnepanelen bij de houtloods van Plywoods in Nieuwland zijn daar mooie voorbeelden van. Er is nu aandacht voor de natuur in het openbare verlichtingsbeleid en er is een bomenfonds opgericht. Ook een strengere handhaving van de verduurzamingsplicht voor bedrijven, geen plastichoudend vuurwerk bij evenementen en een versnelling van de verduurzaming van de Glasblazerij in Leerdam kunnen we tot onze successen rekenen.

Concrete plannen:

Natuur & biodiversiteit:

- We breiden groen in dorpen en steden uit met het **3-30-300-principe** (3 bomen zichtbaar vanuit huis, 30% groen in de wijk, maximaal 300 meter tot een (natuur)park).
- We **beschermen kwetsbare natuurgebieden** en **verbinden de Natura 2000-gebieden**, zoals de Zouweboezem, de uiterwaarden van Lek en Linge en de Diefdijk.
- We stimuleren **groene daken** en **geveltuinen** en zorgen met een bomenfonds voor meer groen in de bebouwde kom.

Water & bodem:

- We versterken **natuurlijke wateropvang** in wijken met regentonnen, **groene greppels** voor waterafvoer (Wadi's) en het netwerk van rivieren, parken, sloten, groene daken en gevels (de groen-blauwe infrastructuur).
- We werken samen met het Waterschap om **natuurlijke waterbuffers** te creëren voor natte perioden.

Energietransitie:

- We stimuleren **zonne- en windenergie, buurtbatterijen** en **lokale energiecoöperaties**.
- We **ondersteunen** inwoners en bedrijven bij **verduurzaming** (isolatie, warmtepompen, zonnepanelen).

Circulariteit:

- We **belonen het scheiden van afval** door het tarief voor de verwerking van afval te verlagen bij mensen die afval op de juiste manier scheiden.
- We maken **circulaire ambachtscentra** voor hergebruik en reparatie van goederen en bouwmaterialen.
- We werken samen met andere gemeenten om het gebruik van **plastic te verminderen** en het gebruik van **bio-based materialen te stimuleren**.
- We laten ongeadresseerd drukwerk niet meer ongevraagd in de brievenbus bezorgen.

Hoofdstuk 2

Landbouw & voedsel: naar een natuur- inclusieve toekomst

Visie

De agrarische sector staat voor een ingrijpende verandering. D66 Vijfheerenlanden wil boeren ondersteunen bij het verduurzamen van hun bedrijf, met oog voor biodiversiteit, dierenwelzijn en nieuwe verdienmodellen. We zoeken naar oplossingen die natuur, landschap en economie versterken.

Brede welvaart

Een duurzame landbouwsector draagt bij aan gezond voedsel, een mooi landschap, werkgelegenheid en toerisme. Door boeren te helpen te veranderen, behouden we onze culturele identiteit en creëren we tegelijkertijd nieuwe economische kansen.

Dit hebben we bereikt

D66 Vijfheerenlanden heeft de gemeente met succes opgeroepen om agrariërs te ondersteunen bij het ontwikkelen van alternatieve en duurzame verdienmodellen. Ook wordt er mede dankzij D66 Vijfheerenlanden nu actief werk gemaakt van het promoten van lokale producten en het versterken van de korte keten in Vijfheerenlanden. Als meest actieve pleitbezorger voor dierenwelzijn heeft D66 Vijfheerenlanden ervoor gezorgd dat de gemeente is aangesloten bij het landelijke netwerk DierVizier.

Concrete plannen

Natuur inclusieve landbouw:

- We stimuleren biologische landbouw en **kringlooplandbouw**.
- We hebben geen ruimte voor megastallen; rond Natura 2000-gebieden werken we toe naar alleen **biologische landbouw**.
- We **belonen** boeren voor **landschapsdiensten** (waterbeheer, biodiversiteit, CO₂-opname).

Alternatieve verdienmodellen:

- We **ondersteunen** boeren **bij herbestemming of herontwikkeling** van vrijkomende stallen, bijvoorbeeld voor recreatie, wonen, kunst, of energie.
- We stimuleren en ondersteunen het ontwikkelen van nieuwe activiteiten zoals 'kamperen bij de boer', plattelandswinkels en horeca.

Water & bodem:

- We versterken oevers, sloten en natuurgebieden als **waterbuffer**.
- We dringen bij het Waterschap aan op **flexibel peilbeheer** vanaf 2030, afgestemd op bodemopbouw en klimaatverandering.
- We versterken oevers en sloten en breiden natuurgebieden uit die tevens dienen als aanvullende waterbuffer.

Dierenwelzijn:

- We ontwikkelen een samenhangend en overkoepelend **dierenwelzijnsbeleid** in nauwe afstemming met organisaties als Dierenambulance Vianen e.o, Dierentehuis Leerdam, Hertenkamp Vianen, Kinderboerderij Leerdam en de Natuur- en Vogelwacht.
- We laten dierenwelzijn terugkomen in nieuw beleid op de verschillende beleidsterreinen, zoals gebiedsontwikkeling, het beheer van de openbare ruimte of het sociaal domein.
- We vergroten de kennis over dieren en hun gedrag bij medewerkers, inwoners en bezoekers van de gemeente.

Hoofdstuk 3

Wonen & leefbaarheid: een thuis voor iedereen

Visie

Iedereen verdient een betaalbare, duurzame woning in een leefbare buurt. D66 Vijfheerenlanden pakt het woningtekort aan door slim te bouwen, bestaande panden te herbestemmen en de doorstroming te verbeteren. We zorgen voor een mix van woningen, met aandacht voor starters, ouderen en mensen met een voorrangspositie.

Brede welvaart

Goed wonen is de basis voor gezondheid, onderwijs, werk en sociale cohesie. Door te investeren in betaalbare woningen, groene wijken en ontmoetingsplekken versterken we de leefbaarheid en sociale verbinding in onze dorpen.

Dit hebben we bereikt

D66 Vijfheerenlanden heeft in de afgelopen periode samengewerkt met andere fracties om woningbouwlocaties in Zijderveld te onderzoeken, meer groen toe te voegen aan woningbouwprojecten en de woningbouwplannen aan de Beukenlaan in Vianen te pauzeren. Voor de dorpsvisies van Nieuwland en Lexmond hebben wij met succes voor een concrete doorkijk naar de uitvoering gepleit. D66 heeft zich sterk gemaakt voor betaalbare woningen in Broekgraaf Noord en Hagestein.

Concrete plannen

Voldoende & betaalbare woningen:

- We bouwen huizen in alle dorpen en steden, met aandacht voor **starterswoningen, betaalbaarheid en innovatieve woonvormen** (tiny houses, mantelzorgwoningen, flexwoningen, woning splitsen of optoppen).
- We herbestemmen leegstaande boerderijen en bedrijfspanden tot woningen.
- We voeren een **woonplicht** in voor kopers en opkoopbescherming tegen beleggers.
- We blijven de **pijplijn aan nieuwe woningbouwprojecten vullen** en versnellen en vereenvoudigen vergunningsprocedures waar kan

Duurzaam bouwen:

- Nieuwe woningen bouwen we energieneutraal/positief, met **groene daken, biobased materialen en klimaatbestendige tuinen**.
- We **versnellen verduurzaming** van bestaande woningen (isolatie, zonnepanelen, warmtepompen). We ondersteunen woningcorporaties hierbij door de procedures eenvoudiger te maken en trajecten zo veel mogelijk te versnellen.
- Toekomstige woonwijken zijn waterbestendig.

Leefbare wijken:

- We maken autoluwe binnensteden in Vianen en Leerdam, met parkeergelegenheid aan de randen.
- We bieden gratis WiFi aan in dorpscentra en ontmoetingsplekken.
- We zorgen voor **actieve betrokkenheid van inwoners bij plannen** voor de leefomgeving en verplichten terugkoppeling.
- We behouden het **landschappelijke en historische karakter** van de dorpen en steden door juiste woningen te bouwen.
- We combineren nieuwbouwprojecten altijd met **investeringen in sociale voorzieningen** als scholen, kinderopvang en ontmoetingsplekken maar ook de **afwikkeling van verkeer**.
- We verdichten wijken en dorpen waar dat kan, behouden en versterken het groen, en ondersteunen **zorgvuldig geplande uitbreidingen** waar dat nodig is.

Doorstroming & diversiteit:

- We ondersteunen ouderen die willen verhuizen naar kleinere woningen en zetten daarmee de **doorstroomtrein** in gang.
- We maken **voorrangsregelingen** voor nieuwbouwprojecten voor inwoners van Vijfheerenlanden.
- We maken **kamergewijze verhuur** in de **sociale huurwoningen** mogelijk voor jongeren en mensen die met spoed een woning nodig hebben.

Hoofdstuk 4

Mobiliteit & bereikbaarheid: veilig, duurzaam & toegankelijk

Visie

Mobiliteit gaat over veiligheid, gezondheid en leefbaarheid. D66 Vijfheerenlanden kiest voor een duurzaam mobiliteitssysteem waarin fietsers, voetgangers en openbaar vervoer voorop staan. We verminderen verkeersdruk, verbeteren de bereikbaarheid en maken onze dorpen veiliger.

Brede welvaart

Goede mobiliteit verbindt mensen met werk, onderwijs, zorg en ontspanning. Door te investeren in veilige fietsroutes, betrouwbaar openbaar vervoer en autoluwe dorpen, verbeteren we de leefkwaliteit, gezondheid en sociale cohesie.

Dit hebben we bereikt

D66 Vijfheerenlanden heeft zich in de afgelopen periode hard gemaakt voor de fiets als veilig en schoon vervoermiddel. Dankzij D66 Vijfheerenlanden is er een versnelling gekomen bij de verbetering van het fietsnetwerk, is er aandacht voor de fietsveiligheid in het buitengebied en is er specifiek aandacht gevraagd voor de fietsveiligheid op schoolroutes.

Concrete plannen

Prioriteit voor fiets & voetganger:

- We breiden het fietsnetwerk uit, zorgen voor **snelfietsroutes** en geven prioriteit aan fietsers bij verkeerslichten.
- We realiseren **veilige oversteekplaatsen** voor voetgangers en zorgen voor routes voor **ommetjes** om een korte wandeling te stimuleren.
- We praten met mede-overheden over een veilige **fiets- en voetgangersbrug bij de Lekbrug**.
- We stimuleren fietsgebruik bij scholen, sportclubs en OV-knooppunten en zorgen voor voldoende bereikbare **fietsparkeerplekken**.
- We verbeteren de **veiligheid van de fietsroutes** naar scholen en richten dit veilig in.

Openbaar vervoer:

- We zorgen voor **betrouwbare busverbindingen**, snelle bussen van en naar Utrecht en Gorinchem en betere bereikbaarheid van de dorpen.
- We houden de **buurtbus beschikbaar** voor inwoners die daarvan afhankelijk zijn.

Autoluwe dorpen en binnensteden:

- We maken 30 km/u de norm in bebouwde kom en 15 km/u in historische centra.
- We zorgen voor **autoluwe binnensteden** in Vianen en Leerdam met goede parkeergelegenheid aan de randen.
- We handhaven op fout parkeren.
- We ontwerpen **nieuwbouwwijken** zoveel als mogelijk **autoluw**, waarbij de auto te gast is.

Duurzaam vervoer:

- We zorgen voor **meer laadpunten** voor elektrische auto's en fietsen, strategisch geplaatst bij horeca en OV-punten.
- We breiden deelmobiliteit uit door het stimuleren van **deelauto's en deelfietsen**.
- We ontwikkelen beleid over het elektrisch laden in de openbare ruimte.

Terugdringen van verkeersdruk:

- We gaan **sluipverkeer actief tegen** door de huidige verkeersmaatregelen uit te breiden naar Meerkerk, Hagestein, Everdingen en Zijderveld.
- We zetten ons in voor een randweg bij Nieuwland en Lexmond.
- We verbeteren de **verkeersdoorstroming in Leerdam** rondom de spits.
- We vergroten de verkeersveiligheid in de dorpen door de knelpunten in de dorps-woonvisies aan te pakken.

Hoofdstuk 5

Onderwijs & een leven lang leren: kansen voor iedereen

Visie

Onderwijs is de basis voor een sterke samenleving. D66 Vijfheerenlanden investeert in een doorlopende leerlijn van peuter tot senior, met aandacht voor praktijkleren, digitale vaardigheden en maatschappelijke betrokkenheid. We willen dat iedereen dezelfde kansen krijgt om te groeien, ongeacht achtergrond.

Brede welvaart

Goed onderwijs draagt bij aan gelijke kansen, economische groei en sociale cohesie. Door te investeren in vroegschoolse educatie, technisch onderwijs en een leven lang leren, versterken we de werkgelegenheid, innovatie en samenhang in onze gemeente.

Dit hebben we bereikt

D66 Vijfheerenlanden heeft kinderopvang in Hoef en Haag weer mogelijk gemaakt door kinderopvang op water mogelijk te maken. Samen met andere fracties hebben we ervoor gezorgd dat onderzocht wordt of de scholen in Vijfheerenlanden in aanmerking kunnen komen voor het Jeugd Educatiefonds dat zich richt op gelijke kansen voor alle kinderen.

Concrete plannen

Sterke start voor elk kind:

- We breiden peuteropvang uit met **voor- en vroegschoolse educatie (VVE)**, zodat kinderen hun schoolcarrière niet starten met een achterstand.
- We introduceren een '**rijke schooldag**' met sport, cultuur, praktijkleren en warme maaltijden.

Technisch onderwijs & stages:

- We helpen de bedrijven in onze gemeente om hun personeelskrapte op te lossen door het stimuleren van **samenwerking met mbo-instellingen**. Zo kunnen we jongeren opleiden voor de regionale arbeidsmarkt.
- We organiseren **maatschappelijke stages in Vijfheerenlanden** en stageplaatsen voor mbo's in naburige gemeenten.

Bibliotheek als kenniscentrum:

- We bieden **gratis lidmaatschap** voor VHL-pashouders op de **bibliotheek** en digitale vaardigheidstraining voor alle leeftijden.
- We bieden huiswerkbegeleiding, cursussen en workshops aan voor een **leven lang leren**.

Taalhuis & integratie:

- We breiden taalcursussen, **cursussen voor digitale vaardigheden** en mediavaardigheden uit voor nieuwkomers en mensen die de basisvaardigheden onvoldoende beheersen.

Hoofdstuk 6

Economie & toerisme: lokaal, duurzaam en innovatief

Visie

Een sterke lokale economie draagt bij aan werkgelegenheid, leefbaarheid en trots. D66 Vijfheerenlanden zet in op duurzame landbouw, innovatie, cultuur en toerisme. We stimuleren ondernemerschap, herbestemmen leegstaande panden en versterken de regionale samenwerking. We voorkomen onnodige transportbewegingen en zoeken naar kansen om circulair te kunnen werken.

Brede welvaart

Een gezonde economie zorgt voor werk, inkomen en welzijn. Door te investeren in duurzame landbouw, cultuur en toerisme, creëren we nieuwe banen, behouden we onze identiteit en trekken we nieuwe inwoners en bezoekers.

Dit hebben we bereikt

In de uitvoeringsagenda Recreatie & Toerisme is mede dankzij D66 Vijfheerenlanden “De fiets centraal” vervroegd op de uitvoeringskalender geplaatst. Hierdoor is er meer aandacht voor (het ontwikkelen van) toeristische fietsroutes.

Concrete plannen

Lokale ondernemers:

- We werken samen met ondernemers aan groene werklandschappen waar lokale ondernemingen een plek vinden.
- We helpen lokale ondernemers kansen benutten om elkaar te versterken en **gebruik te maken van** elkaars **reststromen**.
- We geven ondernemers in Vijfheerenlanden **de vrijheid** om zelf te bepalen of en hoe laat zij op **zondag openen**.

Duurzame landbouw:

- We ondersteunen **biologische boeren**, **kringlooplandbouw** en verbouwen van **biobased bouwmaterialen**.
- We **herbestemmen vrijkomende stallen** naar recreatie, wonen of energie en maken als het kan ook herontwikkeling mogelijk.

Leegstand als kans:

- We geven **leegstaande panden een tijdelijke bestemming** voor bijvoorbeeld cultuur, pop-up winkels of sociale projecten.
- We werken samen met pandeigenaren om de herbestemming naar wonen, werken en recreëren mogelijk te maken.

Cultuur & toerisme:

- We versterken het Nationaal Glasmuseum Leerdam en het Stedelijk Museum Vianen als **toeristische trekpleisters**.
- We ontwikkelen nieuwe fiets- en wandelroutes die **kunst, landschap en lokale ondernemers verbinden**.
- We willen **meer toerisme in het buitengebied** met respect voor de rust en ruimte en de natuur.

Regionale samenwerking:

- We stemmen met omliggende gemeenten af over duurzaamheid, wonen, economie, cultuur en toerisme.
- We maken optimaal gebruik van Regiodeal Groene Hart om budgetten voor projecten te verkrijgen.

Hoofdstuk 7

Veiligheid & sociale cohesie: een veilige en hechte gemeenschap

Visie

Veiligheid is een basisrecht. D66 Vijfheerenlanden investeert in preventie, digitale veiligheid, verkeersveiligheid en een sterke sociale basis. We zorgen voor een veilige leefomgeving, met aandacht voor vrouwen en kwetsbare groepen en voor crisisbeheersing.

Brede Welvaart

Veiligheid draagt bij aan gezondheid, welzijn en sociale cohesie. Door te investeren in preventie, digitale bescherming en verkeersveiligheid, versterken we het vertrouwen in elkaar en in de overheid.

Dit hebben we bereikt

D66 Vijfheerenlanden vindt de veiligheid van vrouwen belangrijk. Daarom hebben wij een motie ingediend om bestaande meldpunten vindbaar en toegankelijk te maken en blijvend aandacht te besteden aan vrouwenveiligheid in beleid en uitvoering. Ook moet er dankzij de motie blijvend geïnvesteerd worden in kennis en kunde bij uitvoeringsinstanties om signalen beter te herkennen en slachtoffers beter te ondersteunen. Door de raadsbrede overtuiging bij zowel mannen als vrouwen bij het onderschrijven van het belang van deze motie is een krachtig signaal afgegeven: vrouwenveiligheid gaat ons allemaal aan.

Concrete plannen

Digitale veiligheid:

- We geven **workshops over online pesten, phishing en privacy**, met aandacht voor jongeren en ouderen.
- We richten **laagdrempelige meldpunten** in bij het sociaal team van de gemeente voor **digitale intimidatie en fraude** en zorgen ervoor dat meldingen opgevolgd worden.

Verkeersveiligheid:

- We maken **gescheiden fietspaden**, autovrije binnensteden en veilige schoolroutes.
- We zorgen voor **betere verlichting** in parken, tunnels en donkere plekken.

Veiligheid voor vrouwen:

- We maken **veilige routes** van en naar het openbaar vervoer, uitgaansgebieden en parkeerplaatsen met goede verlichting en duidelijke zichtlijnen.
- We organiseren training voor horecapersoneel en omstanders, zodat zij weten hoe zij kunnen handelen om **intimidatie tegen te gaan**.
- We leren mannen en vrouwen wat zij kunnen doen in onveilige situaties, en hoe agressie en andere escalaties kunnen worden voorkomen.
- We zorgen voor een **betere samenwerking tussen de verschillende instanties** zoals Veilig Thuis en de politie om veiligheid achter de voordeur te versterken.

Crisisbeheersing:

- We zorgen voor **noodstroomvoorzieningen en waterpunten** bij cruciale locaties (zorgcentra, benzinestations en dorpshuizen).
- We helpen inwoners met het maken van eigen noodvoorzieningen.
- We maken gebruik van **buurtnetwerken voor hulp bij calamiteiten** (EHBO, crisiscommunicatie).

Hoofdstuk 8

Zorg & welzijn: dichtbij, toegankelijk en preventief

Visie

Zorg en welzijn beginnen in de buurt. D66 Vijfheerenlanden wil dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen leven, met ondersteuning dicht bij huis. We investeren in preventie, goed ingerichte sociale teams en een sterke basiszorg, met aandacht voor armoede, eenzaamheid en vluchtelingenopvang. We zien sport als onderdeel van preventie, sociale betrokkenheid en gezondheidsbevordering.

Brede welvaart

Goede zorg draagt bij aan gezondheid, welzijn en sociale cohesie. Door te investeren in preventie, stevige sociale teams en toegankelijke zorg, verminderen we eenzaamheid, armoede en gezondheidsverschillen en brengen we zorg dichtbij.

Dit hebben we bereikt

Samen met andere fracties hebben wij de verordening jeugdhulp aangepast, waardoor er gekozen moet worden voor de meest passende hulp bij een ondersteuningsvraag. Naar aanleiding van de hoge energielasten hebben we een noodfonds op laten nemen in de begroting. We hebben het college opgeroepen te komen tot beleid voor het oplossen van problematische schulden.

Concrete plannen

Sport:

- We ondersteunen sportverenigingen en organisaties die sportieve activiteiten aanbieden
- We maken buiten spelen en bewegen aantrekkelijk door **goede speelvoorzieningen en sportieve routes aan te leggen**.

Sterke sociale teams:

- We maken **één loket voor zorgvragen**, met jeugd- en GGZ-professionals en welzijnsorganisaties.
- We zetten in op **preventie en vroeg-signalering** om dure zorg te voorkomen.

Armoedebeleid:

- We verruimen de regels voor bijzondere bijstand en schuldhelpverlening.
- We maken de **toegang tot sport, cultuur en digitale vaardigheden voor iedereen mogelijk**.
- We verruimen de regels om een studie te volgen als je in de bijstand zit.

Vluchtelingenopvang:

- We zorgen voor **menswaardige opvang** met oog voor integratie, spreiding en draagvlak.
- We organiseren **taallessen, werkgelegenheid en ontmoetingsplekken** voor nieuwkomers en lokale inwoners.
- We zorgen voor **ontmoeting** tussen verschillende bewoners.
- We geven **educatie over omgangsvormen** over en weer.
- We zorgen voor een duidelijk **aanspreekpunt** voor vragen en zorgen.
- We hebben **oog voor arbeidsmigranten** die regelmatig werken in afhankelijkheidsposities.
-

Zorg op school:

- We geven **extra ondersteuning aan scholen** om laaggeletterdheid, sociale problematiek en psychische klachten te signaleren en aan te pakken.
- We werken samen met jeugdzorg en welzijn voor **snelle hulp dicht bij huis**.

Hoofdstuk 9

Cultuur & identiteit: verbinden, inspireren en behouden

Visie

Cultuur verbindt mensen en versterkt de lokale identiteit. D66 Vijfheerenlanden zet in op toegankelijke cultuur, behoud van monumenten en tradities, en een levendig verenigingsleven. We zien cultuur als motor voor economie, toerisme en sociale cohesie.

Brede welvaart

Cultuur draagt bij aan trots, verbinding en economische groei. Door te investeren in musea, evenementen en verenigingen, versterken we de leefbaarheid, toerisme en werkgelegenheid.

Dit hebben we bereikt

Samen met andere fracties zorgden we ervoor dat bij de herinrichting van het Hofplein in Vianen de contouren van Kasteel Batestein zichtbaar werden gemaakt in de bestrating. Dankzij D66 Vijfheerenlanden zijn de bezuinigingsvoorstellen voor kunst en cultuur geschrapt en wordt cultuurfinanciering behouden.

Concrete plannen:

Musea als kenniscentra:

- We versterken het Nationaal Glasmuseum Leerdam en Stedelijk Museum Vianen als **educatieve en toeristische parels**.
- We gebruiken de kennis in de musea voor samenwerkingen met onderwijs en lokale bedrijven in innovatieve programma's.

Cultuurhuis in Vianen:

- We grijpen het herbestemmen van het oude stadhuis van Vianen aan om te komen tot een **laagdrempelige ontmoetingsplek** met museum, bibliotheek, café, exposities en workshops.

Levendig verenigingsleven:

- We zorgen voor **structurele subsidie** voor muziek-, theater- en sportverenigingen.
- We **behouden tradities** zoals paardenmarkten en feestweken.

Cultuur & toerisme:

- We ontwikkelen samen met Tussen Lek en Linge **culturele routes en evenementenkalenders**.
- We werken samen met lokale ondernemers voor **pop-up winkels, foodmarkten en ambachtelijke demonstraties**.
- We stimuleren Kerntheater Leerdam en Toneelroute Vianen om **laagdrempelige toneelvoorstellingen** in de binnensteden van Leerdam en Vianen te maken.
- We stimuleren ontmoetingen tussen mensen met verschillende culturele achtergronden, wat bijdraagt tot verbinding en leren van elkaar.

Hoofdstuk 10

Bestuur & financiën: transparant, efficiënt en participatief

Visie

Transparant en efficiënt bestuur is de basis voor vertrouwen. D66 Vijfheerenlanden wil dat inwoners meepraten over belangrijke besluiten, met duidelijke kaders en snelle terugkoppeling. We zorgen voor een gezonde financiële basis, met oog voor Brede Welvaart.

Brede welvaart

Goed bestuur draagt bij aan vertrouwen in de democratie/ politiek, participatie en efficiënte dienstverlening. Door inwoners actief te betrekken en helder te communiceren, versterken we de democratie en sociale cohesie.

Dit hebben we bereikt

Samen met andere fracties heeft D66 Vijfheerenlanden de verhoging van de Onroerende Zaak Belasting verlaagd. Dankzij D66 krijgen inwoners meer inspraak bij woningbouwprojecten van meer dan 5 woningen. D66 Vijfheerenlanden legt de focus op de kwaliteit van de raadsvoorstellen om te zorgen dat deze verbeteren.

Concrete plannen

Inwonersparticipatie:

- We gebruiken **intensieve participatie** bij belangrijke besluiten over bijvoorbeeld klimaat, verkeer of woningbouw.
- We maken voor alle inspraakmomenten **verplichte feedback-loops** waarmee een heldere terugkoppeling komt over wat er met de inbreng van inwoners gebeurt.
- We **betrekken** actief **jongeren** bij de participatie.

Financieel beleid:

- We **beperken de belastingdruk** zo veel als mogelijk.
- We **investeren in duurzaamheid, zorg en onderwijs**.

Samenwerking:

- We zoeken afstemming met provincie en buurgemeenten voor **efficiënte dienstverlening en gedeelde projecten**.

Tenslotte

Samen bouwen aan een toekomstbestendige gemeente

D66 Vijfheerenlanden kiest voor een duurzame, sociale en innovatieve gemeente, waar iedereen meedoet. We bouwen aan een gezonde leefomgeving, goede zorg, kansen voor jong en oud, en een sterke lokale economie. Met Brede Welvaart als kompas, zorgen we voor een gemeente waar het goed wonen, werken en leven is.

D66
vijfheerenlanden